

Felejtés, hamisítás

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 23. szám, 2019. június 7.

Egyetértek Bokros Lajos *Hadd fájjon!* (ÉS, 2019/21., máj. 24.) című írásával. A Trianonnal kapcsolatos kormányzati történelemhamisítás már az I. világháború megítélésénél is tetten érhető. A Károlyi- és Tisza-szobrok kormányzati „átcsoportosítása” megadta az alaphangot udvari történészeinknek a Nagy Háború centenáriumi megemlékezéseihez.

Megyei lapunkban, s a többi megyei (MW) orgánumban október 27. és november 3. között – nyilvánvaló kormányzati megrendelésre – többhasábos történelemhamisító s az első magyar köztársaságot – élén Károlyi Mihállyal – lejárató írások jelentek meg, mintegy Trianont is „előkészítve” csak a háború következményeivel és „megvetendő, gyáva” bűnbakjaival, főleg Károlyi Mihállyal foglalkoztak. Az okot is megjelölte: – mert jött Károlyi...

Történelemszakos egyetemi hallgatóként sok korabeli- és háttérodalmat kellett olvasnunk az első világháborúval kapcsolatban is. Ezek ismeretében meggyőződésem, hogy történelmünk „gyászos, új irányba fordulása” sokkal korábban kezdődött. Az öreg Kossuth, aki végig ellenezte a kiegyezést, ha élne, nyilván utalna arra, hogy kár volt a szekerünket – például a közös hadügyi tárcát – a Habsburgokhoz kötni. De még így sem lett volna szükségszerű a magyar hadüzenet!

Miniszterelnökünk – Tisza István szobránál elmondott beszédében, szokott stílusában – az alkalomhoz illően „világosan megfejtette” a Nagy Háború okát, miszerint: „Európa a saját halántékához szorította a pisztolyt. Hoztak egy rossz döntést Bécsben, egy másikat Berlinben, egy harmadikat Szentpéterváron, egy negyediket Párizsban és egy ötödiket Londonban...” (Sikerorientáltságunk okán nagyvonalúan kimaradtunk a fősorolásból, pedig mi kezdtük el „a rossz döntéseket”.)

Köztudott, hogy hadüzenetünknek csupán kreált oka volt a sarajevói merénylet. A parlamentben Károlyi Mihály végig, következetesen – eleinte Tisza István is – ellenezte a hadüzenetet, de Tisza a németek ösztönzésére a háborús párt oldalára állt abban bízva, „mire a levelek lehullanak...” (Ferenc József) vége a háborúnak... (Károlyi – az „állóháborút” látva – már 1916-ban a kilépésünket követelte!) A végeredmény ismert: becslések szerint – az anyagi veszteségeinken túl – a háború végére több mint kétmillió halottunk és sebesültünk volt.

Ha udvari történészeink olvasták volna, vagy nem hallgatják agyon a trianoni békediktátumot másfél évvel megelőző s tartalmával szinte megegyező „Vix-jegyzék”-et, nem vádolnák sem gyávasággal, sem a proletárdiktatúrával(!) a Károlyi-kormányt. A Vix-jegyzék szinte azonnali kiszivárgása után már elszabadultak az indulatok. Nem hiszem, hogy abban a vert helyzetben Tisza István csodát tudott volna tenni! Már csak azért sem, mert a korabeli nemzeti vélekedésben is elsősorban őt okolták ezért a háborúért. Nem véletlen, hogy – a háború végjátékában – lázadó magyar katonák ölték meg. Akkoriban s még utána jó ideig nem mert senki szobrot állítani neki, de azóta eltelt 100 év...

Ha történelmünkben mélyebbre ásunk Trianonnál, kiderül, hogy ez a tragédia nem is csak az első világháborúhoz köthető. Bokros joggal veti föl a magyar arisztokrácia történelmi felelősségét! Erdélyt sem Trianonnál veszítettük el! Az erdélyi nagybirtokos arisztokrácia – Károlyi és Tisza „felmenőivel” együtt – akkor színmagyar volt. A birtokaikon dolgozó magyarok helyett azonban fokozatosan és egyre nagyobb számban kezdték foglalkoztatni a Kárpátokon túli, ún. regáti részről átszivárgó, sokkal olcsóbb román munkaerőt. Következésképp – Erdély egyre több részén túlsúlyba került a román etnikum.

A kiegyezéskor a Nagy-Magyarország lakosságának közel harmada már nem magyar ajkú volt. Ezt is

fölismerve alkotta meg a kiegyezés után Eötvös József a maga korában európai színvonalú oktatási törvényét, amelyben a nemzetiségi oktatás külön fejezetben vált hangsúlyossá. A baj csak az volt, hogy Eötvös törvényeit az országhatárokhoz közeledve, pl. Gömör megyében már nem is vették komolyan. Ezzel egy időben egyre erősebb lett a nemzetiségi területek iskoláiban az erőltetett magyar nyelvű oktatás, ami az önrendelkezési jogukért küzdő nemzetiségeknél fokozott magyarellenességet és ellenszenvet szült. Nem véletlen, hogy Jellasics horvát katonáival az elsők közt volt mozgósítható 1848-ban ellenünk. Nem szívesen beszélünk róla, de a Felvidéken is feszült volt a viszonyunk a szlovákokkal. „A kása nem étel, a tót nem ember” hangoztatása mellett ne csodálkozzunk, hogy (Hitler kegyéből) „a Fölvidék visszavétele” az ott élőknek korántsem okozott akkora kitörő lelkesedést, mint nekünk.

Méltatlannak és fölháborítónak tartom, ha a történelmi tényeket a hatalom birtokában és érdekében elhallgatják, vélt vagy valós politikai érdekek szerint átírják, elferdítik, s a más véleményűek nem kapnak ugyanakkor és ugyanott nyilvánosságot!

Márton László, Montpellier-ben élő történész magyarázata szerint: „Kelet-Közép-Európában aki a jelenen uralkodik, a régmúltat – éppen úgy, mint a közelmúltat – saját tulajdonának tekinti. Az istenadta nép annyit tudhat és csak azt, amit a hatalom a fülébe harsog.”